

[Industriministeren]

På et møde midt i februar i år blev der opnået visse konkrete resultater. Der blev således opnået en nedsættelse af behandlingstiden i COCOM for ansøgninger om undtagelse fra reglerne. Endvidere var der enighed om, at der på basis af en teknisk vurdering, der skal være afsluttet i maj måned i år, bør ske liberaliseringer, i første omgang inden for områderne computere, telekommunikation og værktøjsmaskiner. Senere vil andre produktområder tilsvarende blive gennemgået med henblik på liberaliseringer.

Navnlig inden for områderne computere og telekommunikation har danske eksportvirksomheder en meget stor eksportinteresse. Listen tegner til at blive meget kortere end den, der findes i dag, og den vil alene indeholde de virkelige strategiske produkter.

Der er endnu ikke enighed mellem USA og de europæiske COCOM-lande om, hvorvidt samtlige forestående liberaliseringer bør omfatte alle de østeuropæiske lande inklusive USSR eller der bør ske en differentiering, således at man begunstiger lande som f.eks. Polen og Ungarn, hvor man er nået længst i den demokratiske reformproces.

Fra dansk side er man indtil videre enig med flertallet af de øvrige europæiske COCOM-lande i, at liberaliseringerne bør omfatte samtlige østeuropæiske lande. Danmarks synspunkt er således, at en differentiering vil kunne hæmme bestræbelserne for at bistå Østeuropa i at gennemføre bestræbelserne for en opbygning og modernisering af industri og infrastruktur.

I denne sammenhæng er USSR lige så relevant som de øvrige østeuropæiske lande. Hvis der sker en ændring i de øvrige europæiske COCOM-landes holdning, kan der dog blive anledning til at genoverveje den danske holdning på dette punkt.

Selv om Danmark vil være åbent for alle muligheder for en liberalisering, som kan gavne dansk industri og de østeuropæiske lande i deres bestræbelser for at modernisere økonomien, vil jeg dog gerne slutte med at sige, at det er for tidligt at afskaffe COCOM helt. Der er sket en forbløffende hurtig udvikling i Østeuropa i retning af forsøg på at indføre demokrati og økonomiske reformer, men den strategiske situation, som udgør grundlaget for COCOM-samarbejdet, er endnu ikke ændret så meget, at bestemmelserne om eksportkontrol for varer og

teknologi af særlig strategisk betydning kan forventes afskaffet.

Så længe Warszawapagten består, vil der være et behov for at begrænse overførslen af vestlig teknologi, som kan anvendes militært, til de lande, som er medlemmer af pagten. Hovedformålet vil fortsat være at begrænse de vestlige landes egne udgifter til militær opbygning.

Hvad angår forholdet til USA, skønner jeg ikke, at der er grundlag for at hævde – som det blev fremstillet fra forespørgernes side – at USA utilbørligt anvender COCOM-bestemmelserne til skade for eksportmulighederne for dansk eller europæisk industri. Hvis det sandsynliggøres, at reglerne er misbrugt i et konkret tilfælde, vil der blive taget initiativ til en undersøgelse. Det er et vanskeligt gætteri at prøve at vurdere, hvor meget den danske eksport til Østlandene ville kunne forøges, hvis COCOM-bestemmelserne helt blev fjernet.

I øvrigt bliver den danske administration løbende rationaliseret under hensyn til den meget større åbenhed, som i dag eksisterer om COCOM-spørgsmål. Således vil varelisterne blive udgivet på engelsk, så danske eksportører straks kan få nytte af de gennemførte liberaliseringer.

Et andet aktuelt initiativ er at lette de administrative procedurer for COCOM-landenes indbyrdes handel med strategiske varer.

*Forhandling***Jens Thoft (SF):**

Glasnost er nu på vej til lille Danmark på dette område, for handelsembargoen har jo stort set været tys-tys i folketingsammenhæng, og nogen egentlig drøftelse har aldrig fundet sted. Derfor vil jeg gerne sige tak til ministeren for hendes besvarelse. Jeg vil gerne sige tak til regeringen, fordi den nu lover at arbejde for en lempelse af embargoen, og jeg forstod ministeren sådan, at lempelsen omfatter varer af klar strategisk betydning, og jeg har forståelse for – selv om jeg ikke personlig er enig – at når vi nu har disse tossede militæralliancer, kan det være svært at forstå, at man skulle sende sin alleryperste teknologi til modparten.

Jeg vil også sige tak, fordi ministeren anerkender, at der faktisk er både arbejde og eksportkroner at hente i disse ting.